

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Mfv.I.10.117/2016/5.

**A tanács tagjai:** . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró  
Dr. Tallián Blanka bíró  
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

**A felperes:**

**A felperes képviselője:**

Dr. Papp Katalin ügyvéd

**Az alperes:**

**Az alperes képviselője:**

Dr. Rácz Réka ügyvéd

**A per tárgya:** azonnali hatályú felmondás jogellenességének  
jogkövetkezményei

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** alperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.307/2015/6.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság  
1.M.1124/2013/25.

**Rendelkező rész**

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.307/2015/6. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.124/2013/25. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg alperesnek 15 nap alatt 250.000 (kettőszázötvenezer) forint és 67.500 (hatvanhétezer-ötszáz) forint áfa együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 200.800 (kettőszázezer-nyolcszáz) forint kereseti, 267.800 (kettőszázhatvanhétezer-nyolcszáz) forint fellebbezési és 335.000 (háromszázharmincötezer) forint felülvizsgálati eljárási

illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

### **Indokolás**

#### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes 2013. január 1-jén létesített munkaviszonyt az alperesnél, előbb jogi előadó, majd közjegyző-helyettes munkakört látott el. Ezt megelőzően a C. Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában dolgozott. Az alperesnél rendszeresen járt el hagyatéki ügyekben közjegyző-helyettesként, vezetett hagyatéki tárgyalásokat. A perbeli időszakban a használt, alperes által megfogalmazott hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv-tervezet tartalmazta azt a szövegrészt, miszerint a felek hozzájárulnak ahhoz, hogy a személyi adataikat a hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyvben és a hagyatékátadó végzésben teljes körűen rögzítsék.
- [2] 2013. szeptember 12-én a felperes által tartott hagyatéki tárgyaláson az örökhagyó házastársa és lánya, valamint egy hagyatéki hitelező jelent meg. A felperes kérdésére az örökhagyó rokonai nem járultak hozzá adataik jegyzőkönyvi feltüntetéséhez, nem kívánták, hogy azokat a hagyatéki hitelező megismerje. Nyilatkozatukat a felperes jegyzőkönyvbe vette. A hagyatéki örökösök a hagyaték rájuk eső részét visszautasították. A tárgyalásról felvett jegyzőkönyv kétféle változatát készítette el a felperes, és azokat F.M. adminisztrátornak kiadmányozás céljából azzal az utasítással adta át, hogy valamennyi ügyféllel egy iraton vetesse azokat át. F.M. jelezte, hogy ez problémát okoz, mivel a felperes két különböző adattartamú iratot állított ki. A felperes azon tájékoztatását követően, hogy a hagyatéki hitelező jogosult az iratokba betekinteni, az örökösök változatlanul fenntartották az adatkezelés mellőzésére vonatkozó kérelmüket. Így a felperes „hiteles kiadmány” megnevezéssel a két örökösnek a lakcímüket tartalmazó, míg a hagyatéki hitelezőnek azt nem tartalmazó jegyzőkönyv-kivonatot adott át, de elmulasztotta feltüntetni annak kivonatjellegét. Az alperes utasítására a felperes másnap a hibát kijavította.
- [3] Az alperes 2013. szeptember 16-án kelt azonnali hatályú felmondással a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 78. § (1) bekezdésre hivatkozással azonnali hatállyal megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indokolás szerint a felperes 2013. szeptember 12-én az egyik ügyfél kérelmére a hagyatéki tárgyalásról azonos ügyszám alatt, egymástól eltérő adattartalmú jegyzőkönyvet bocsátott ki hiteles kiadmányként. Az ügyfél azért kérte lakcímének jegyzőkönyvi mellőzését, hogy mint adós rejtve maradjon az egyik, vele szemben érdekeit érvényesítő pénzügyi szolgáltató előtt. A felperes ahelyett, hogy a vonatkozó jogszabályokat részletesen áttanulmányozta volna, a felmerült

jogértelmezési kérdést illetően konzultált volna a felettesével, az ügyfél kérelmét jogsértő módon teljesítette. Ezzel a közjegyzői tevékenység iránti közbizalmat gyengítette, illetőleg a közjegyző-helyettes munkájának szakszerűségét és hitelességét illető munkáltatói bizalmat megingatta. Az azonnali hatályú felmondás tartalmazta azoknak a jogszabályoknak a megjelölését, amelyeket az alperes szerint a felperes megsértett [a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. tv. (Hetv.) 116. § (2) bekezdés, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. (Iötv.) tv. 3. §, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. tv. (a továbbiakban Kötv.) 3. §, 8. §, 154. § (1) bekezdés, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (Pp.) 195. §, a közjegyzői ügyvitel szabályairól szóló 37/2003. (X.29.) IM rendelet rendelkezései].

#### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [4] A felperes a módosított keresetében az azonnali hatályú felmondás jogkövetkezményeként jövedelempótló kártérítés megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Nem vitatta, hogy egymástól eltérő adattartalmú jegyzőkönyveket bocsátott ki az adott ügyben „hiteles kiadmány” jelzéssel. A formai hibát azonban utóbb kijavította. Nem követett el olyan kötelezettségszegést, amely az azonnali hatályú felmondásra okot adott volna, vagy a személyébe vetett bizalom megrendítésére alkalmas lett volna. Az alperesnek, az ügyfeleknek kárt nem okozott, nem sértett hitelezői érdeket.
- [5] Az adatkezelésre vonatkozó rendelkezések értelmezése megfelelt az alperesének, hiszen az ő utasítására használta a hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv-mintát, amelyet az alperes szövegezett.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondásban megjelölt jogszabályi előírásokat a felperes megsértette, amely a közjegyző-helyettes munkakörben lényeges kötelezettségszegésnek minősül. Eljárása legalább súlyosan gondatlan volt, mert az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjait megszegve elmulasztotta az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások szerinti, valamint a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítását, amikor a joggyakorlatot, az előírásokat nem tanulmányozta, a szakmai felettestől megfelelő iránymutatást nem kért. Ezzel nemcsak a munkájába vetett munkáltatói bizalom rendült meg, hanem eljárása alkalmas volt a közjegyzőkbe vetett közbizalom megingatására is.

## **Az első- és másodfokú ítélet**

- [7] A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.1124/2013/25. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát a 2013. szeptember 16-án kelt azonnali hatályú felmondással. Kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt jövedelem kamatokkal növelt összegű megfizetésére, és marasztalta a felperes perköltségében. Az ezt meghaladó keresetet elutasította. Kötelezte az alperest az állam javára a kereseti illeték és az állam által előlegezett költség megfizetésére.
- [8] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a hagyatéki eljárás során alkalmazandó adatkezelésre vonatkozó jogszabályi rendelkezés szóhasználat (a „kezelheti” kifejezés) a közjegyzői eljárások lefolytatásának gyakorlatában kevésbé jártas személy részére nem ad feltétlenül egyértelmű útmutatást. Ezért a kevesebb mint fél éves közjegyző-helyettesi gyakorlattal, az ezt megelőző pályája során nem hagyatéki, örökösödési ügyekkel foglalkozó felperes számára alappal vethetett fel jogértelmezési kérdést. A felmondás szövegezése szerint maga az alperes is ilyen kérdésnek tekintette ezt a helyzetet, csak utóbb, a perben a kamara által adott tájékoztatást követően hivatkozott arra, hogy az alkalmazandó eljárás a felperesnek egyértelmű kellett volna legyen. A hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyvben feltüntetendő személyes adatok kezelésével összefüggő jogértelmezési kérdésben foglalt helytelenül állást a felperes, amikor a törvényben előírt kötelező adatkezelés ellenére a személyes adatai kezeléséhez hozzá nem járuló ügyfelek kérelmének eleget tett. Ezzel az irányadó anyagi és eljárásjogi szabályok maradéktalan megtartására vonatkozó munkaköri kötelezettségét megszegte.
- [9] A felperes vétkességét vizsgálva azonban jelentőséget tulajdonított annak, hogy az alperes által készített, és az iroda gyakorlatában hosszabb ideje használt hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv-minta megfogalmazása nem volt egyértelmű, az arra utalt, hogy a személyes adatok kezeléséhez az érintett hozzájárulása szükséges. A szöveg megváltoztatására az alperes részéről az esetet követően került csak sor. A felperesnek jogalkalmazóként ugyan a konkrét tényálláshoz aktualizálva kellett eljárnia és a hagyatéki tárgyalás jegyzőkönyvét felvennie, és az lett volna a helyes magatartása részéről, ha kikéri a szakmai felettese véleményét. Ugyanakkor az alperes alkalmazásában álló F.M. és SZ.K. tanúk alátámasztották a felperes állítását, miszerint az alperes által kialakított és használt „szövegpaneleket” az alkalmazottak munkáltatói utasításnak tekintették, azokat változtatás nélkül alkalmazták. A bizonyítékok nem támasztották alá a felperes magatartásának szándékosságára, az ügyfelek hitelező elől rejtőzködő, rosszhiszemű eljárásra vonatkozó alperesi állítást. Az adatkezeléshez még az előtt nem járultak hozzá az örökösök, hogy a hagyatéki terhek ismertetésre kerültek volna. Visszautasították az örökséget, ezért

sem a jelenlévő, sem a további hagyatéki hitelezők érdeke csorbát nem szenvedhetett.

- [10] A közjegyzőkről szóló törvénynek a közjegyzői tevékenység alapvető elveire vonatkozó rendelkezéseibe ütköző magatartás a perben nem nyert igazolást, mint ahogy az sem, hogy a felperes egyszeri, utóbb kijavított jogértelmezési hibája a közjegyzői tevékenység iránti közbizalmat általánosságban gyengítette volna.
- [11] Nem volt megállapítható a perbeli esetben a súlyos gondatlanság sem a felperes terhére, ezért a munkáltató súlyosan aránytalan jogkövetkezményt alkalmazott, az azonnali hatályú felmondás tehát jogellenes.
- [12] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.307/2015/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét helybenhagyta. Marasztalta az alperest a felperes másodfokú perköltségében és az állam javára illetékben.
- [13] A törvényszék álláspontja szerint az alperes az azonnali hatályú felmondását - tartalma alapján - az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjára alapította. Ezért a perben az Mt. 64. § (2) bekezdés alapján azt kellett bizonyítania, hogy a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét jelentős mértékben, szándékosan vagy súlyos gondatlansággal megszegte.
- [14] Helytálló volt az alperes hivatkozása, miszerint az Mt. 52. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperesnek tisztában kellett lennie a munkakörére vonatkozó előírásokkal. Ezért a munkaviszonyával összefüggő lényeges kötelezettsége volt, hogy a perbeli hagyatéki eljárás jegyzőkönyvéről az előírásoknak megfelelő hiteles kiadványokat adjon ki. Eljárása azonban a Kötv. 151. § (1) bekezdésébe ütközött. A törvényszék sem találta azonban megállapíthatónak, hogy a felperes szándékosan vagy súlyosan gondatlanul járt volna el.
- [15] A felperes közjegyző-helyettesi munkakört csupán fél éve látott el, hagyatéki ügyekben a felmondást megelőző 3 hónap óta járt csak el. Az adott munkakörre vonatkozó ismeretekkel nem rendelkező munkavállaló alkalmazásakor a munkáltató felelőssége, hogy egyértelmű, a munkakörére vonatkozó utasításokkal lássa el. Ennek megvalósulását cáfolja az alperes által mintaként készített jegyzőkönyv nem egyértelmű megfogalmazása.
- [16] A hagyatéki eljáráson történő személyes adatok kezelésére vonatkozó jogszabályi környezet gyakori változása, az ezzel kapcsolatos értelmezési problémák miatt bárhol, bármikor előfordulhat tévedés. A hibák kijavítására azonban kijavító végzéssel a közjegyzőnek is lehetősége van. Ez nem jelenti, hogy az adott okirat hitelessége megkérdőjeleződhetne.
- [17] Az elsőfokú bíróság megállapítása helytálló, miszerint nem bizonyított a perbeli esetben érintett ügyfelek adatkezeléssel kapcsolatos mögöttes szándéka. Az alperes az azonnali hatályú felmondásban bűncselekmény gyanújára, az együttműködési

kötelezettség felperes általi megsértésére nem hivatkozott, így az nem képezhetette vizsgálat tárgyát.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [18] Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítására irányult perköltség fizetésre kötelezés mellett.
- [19] Megsértett jogszabályhelyként az Mt. 78. § (1) bekezdését, 64. § (2) bekezdését, 52. § (1) bekezdés c), d), e) pontját, 6. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [20] Álláspontja szerint a törvényszék az elsőfokú ítéletet helybenhagyó döntésével megállapította, hogy az azonnali hatályú felmondásban foglalt kötelezettségszegő magatartást tanúsított a felperes: jogsértően eltért a kötelező adatkezelésre vonatkozó jogszabályi rendelkezésektől az általa rögzített tárgyalási jegyzőkönyvben, illetve ugyanazon ügyirati sorszám alatt két eltérő tartalmú jegyzőkönyv példány került kiadmányozásra. A közjegyző-helyettesről a hagyatéki eljárás, valamint a hiteles kiadmányok készítése szabályainak pontos ismerete alapvetően elvárható követelmény. Ezek megsértése miatt az alperesnek a felperesbe vetett bizalma alapjaiban rendült meg. Mindezek alapján a törvényszék jogszerűen állapította meg, hogy a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét jelentős mértékben megszegte. Téves azonban a felperes vétkességére vonatkozó megállapítása.
- [21] A Magyar Országos Közjegyzői Kamara iratokhoz csatolt állásfoglalás egyértelműen igazolja, hogy a felperes által használt jegyzőkönyv-mintát a konkrét tényállásnak megfelelően kellett aktualizálni. A Hetv. 116. § (2) bekezdés a) - e) pontja és az Iötv. 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján az ügyfél személyes adatai közjegyző általi kezeléséhez hozzájárulására nem volt szükség. Sz.K. tanú is igazolta, hogy a jegyzőkönyv-tervezet csak egy útmutató, amely a tárgyalás alapján változhat.
- [22] F.M. tanú kifejezetten jelezte a felperesnek, hogy a jegyzőkönyv kétféle változatban történő kiadása „problémás”. Kellő gondosság tanúsítása esetén a felperesnek ezen észrevételre reagálva konzultálnia kellett volna a felettesével. Erre azonban nem került sor, tehát legalább súlyos gondatlanul járt el figyelemmel arra is, hogy F.M., valamint Sz.K. tanúk szerint bármikor lehetősége volt a felperesnek a konzultálásra. A felperes magatartása az Mt. 52. § (1) bekezdés c), d), e) pontjába, a 6. § (1) bekezdésébe ütközik, mert a munkáltató ezen kötelezettségek megtartását várta el a felperestől, nem pedig tévedhetetlenséget. Annak nincs jelentősége, hogy a felperes kötelezettségszegésére milyen okból került sor, csak annak, hogy az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségszegést követett el legalább súlyos gondatlansággal.
- [23] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában

fenntartására, az alperes perköltségben marasztalására irányult.

### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [24] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [25] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felülvizsgálati kérelem tükrében ezért az volt vizsgálat tárgyává tehető, hogy a felperes terhére az azonnali hatályú felmondásban felrótt lényeges, jelentős mértékű kötelezettségszegést legalább súlyos gondatlansággal valósította-e meg.
- [26] A jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperessel közölt azonnali hatályú felmondás az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontján alapul. Az abban felperes terhére rótt két kötelezettségszegés (a kötelező adatkezelésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése, egy ügyszámon két eltérő tartalmú jegyzőkönyv hitelesként történő kiadmányozása) megvalósítását a törvényszék is megállapította. A Kúria csak azt vizsgálhatta, hogy azok szándékosan vagy súlyos gondatlansággal történtek-e.
- [27] Az eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül foglaltak állást, hogy erre vonatkozóan az alperest terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére a szándékos elkövetést a peradatok nem támasztják alá. Nem volt ugyanis megállapítható, hogy a felperes cselekményének következményeit kívánva, vagy azokba belenyugodva járt volna el.
- [28] A felperes tudattartamára vonatkozóan helytállóan hivatkozott azonban az alperes az Mt. 52. § c), d) és e) pontjára. E rendelkezések alapján minden munkavállaló köteles az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, a munkájára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások és szokások szerint végezni a munkáját, továbbá a munkaköre ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást tanúsítani és a munkatársaival együttműködni. A perbeli esetben jogi szakvizsgálattal rendelkező, hosszabb ideje jogi munkát végző munkavállaló kötelezettségszegésének nemcsak a súlyánál, hanem az arra vonatkozó tudattartamánál is értékelendő az általa tanúsított gondosság. Azonnali hatályú felmondást megalapozó súlyos gondatlansággal cselekszik az, aki feltűnő közömbösséggel jár el (MD.II/260.). A gondatlanság súlyosságát nem a szabálytalan magatartás egyszeri vagy ismételt elkövetése dönti el, hanem az ügy összes körülménye. Ha ezek alapján a munkavállalónak - kötelezettségszegő magatartása esetén - nyilvánvalóan fel kell ismernie cselekménye súlyosan szabálytalan voltát, az - egyszeri magatartása esetén is - feltűnő közömbösséggel elkövetettnek minősülhet (LB.Mfv.I.10.717/2004.).
- [29] Az adott esetben a felperes által történt jogsértő adatkezelésnél figyelembe vehető az alperesnél alkalmazott hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyvi minta nem egyértelmű megfogalmazása, de a jegyzőkönyv kiadmányozásával kapcsolatos jogsértő magatartásnál nem, különösen arra tekintettel, hogy ezzel összefüggésben a problémát a felperes

munkatársa, F.M. is jelezte. A felperes ennek ellenére sem tanúsította a megfelelő jogi ismeretekkel rendelkező közjegyző-helyettes munkakörű munkavállalótól elvárható, a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartást, és nem nézett utána a megfelelő eljárásnak: a jogszabályokat nem tanulmányozta át, jogi segítséget a felettesétől, az alperestől nem kért, eljárásáról csak utóbb tájékoztatta a munkáltatóját. Közömbösségét a munkáltatónál kialakult rend nem igazolja, hiszen a tanúvallomások alapján napi rendszerességgel volt lehetősége konzultációra. Jogértelmezési probléma felmerülte esetén egy szakvizsgát igénylő jogi munkakörben foglalkoztatott munkavállalótól éppen az az elvárható, hogy a jogszerű megoldásnak utánajárjon döntése meghozatala előtt.

- [30] Közjegyző-helyettesként a felperesnek az állam igazságszolgálató tevékenységében részt vevő hivatalos személyként fokozott gondossággal kellett eljárnia az általa készített és kiadmányozott közokiratok tartalmi és alaki jogszerűségének megfelelő eljárás során.
- [31] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította.

## **Záró rész**

- [32] A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes együttes kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése szerint számított ügyvédi tevékenységgel arányban álló összegben.
- [33] A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán az általa előzetesen le nem rótt kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. szeptember 28.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián  
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó  
Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hitelélül:



Nné

tisztviselő